
BUDSKABSSPAPIR

Til: Udviklingsministeren J.nr.: 73.C.27
Fra: GSØ/Amb. Washington Dato: 8.november 2010
Emne: Samråd i URU den 11. november 2010, alm. del: Samrådsspørgsmål W ”Vil ministeren redegøre for hovedemnerne på dagsordenen for Verdensbankens årsmøde den 10-11. oktober 2010”.

[**Formål:** At informere Udvalget om resultaterne af Årsmøderne.]

Budskaber:

- Jeg repræsenterede de nordisk-baltiske lande på mødet i Udviklingskomitéen. Emnerne var reformer af Banken, udviklingslandenes situation i lyset af krisen og genopfyldningen af verdensbankens vindue for bistand til de fattigste lande - IDA. Jeg mødtes også bilateralt med Verdensbankens præsident Robert Zoellick. Desuden drøftede jeg indsatsen i svage stater med direktør Sarah Cliffe og korruption og risikovurdering med vicepræsident Leonard McCarthy. Endelig havde jeg mulighed for at drøfte udviklingen i Afghanistan med Nationalbankdirektør Abdul Qadeer Fitrat.
- Mine budskaber til Udviklingskomitéen og Bankens Præsident var som følger:
- De globale institutioner må reformeres, så de afspejler de nye internationale økonomiske og politiske realiteter. Derfor er det glædeligt, at man i april endes om at ændre stemmefordelingen i Verdensbanken til fordel for vækstøkonomierne. En tilsvarende reform er på vej i IMF. Det er vigtigt for vor evne til at håndtere globale spørgsmål, at institutioner som Verdensbanken og IMF forbliver både repræsentative og effektive.
- Og der bliver brug for en slagkraftig Verdensbank, når vi skal afskaffe fattigdom, sikre udviklingslandene en favorabel integration i verdensøkonomien og håndtere klimaforandringerne.

- Det kræver, at Bankens evne til at arbejde effektivt for og dokumentere udviklingsresultater fortsat styrkes, og at medlemslandenes muligheder for at følge med i og vejlede Banken i dens arbejde øges f.eks. i forbindelse med Forårs- og Årsmøderne.
- Jeg opfordrede især til, at der skabes øget sammenhæng mellem mål, budgetter og dokumentation af resultater i Bankens arbejde. Det er mit klare indtryk, at Bankens ledelse er helt enig i dette og vil følge op herpå.
- I samarbejde med præsident Zoellick og ligesindede medlemmer lykkedes det også at få sat ligestilling øverst på Bankens dagsorden. Kvinders adgang til at deltage i den økonomiske udvikling er afgørende for at sikre bæredygtig vækst og for opnåelse af 2015-målene. Det afspejles også i kommunikéet fra Udviklingskomitéens møde.
- Heldigvis er gruppen af udviklingslande kommet bedre igennem krisen end ventet. Også lavindkomstlandene stod bedre rustet til at imødegå denne krise end tidligere kriser. Det er glædeligt, og også et udtryk for, at udviklingssamarbejdet gør en afgørende forskel.
- Den væsentligste grund er dog, at denne gruppe af lande overordnet har formået at opretholde gode vækstrater siden 2000 og føre en fornuftig økonomisk politik, der har tilgodeset øgede investeringer, servicering af befolkningen og opbygning af reserver. Og Banken har bidraget ved at flerdoble sit udlån som reaktion på krisen.
- Der er dog fortsat store udeståender. Nogle lande har ikke formået at imødegå faldet i eksportindtægter, direkte investeringer og overførsler fra borgere med arbejde i udlandet. Og gruppen af svage stater og stater, der har været i konflikt, halter stadig langt bagefter. Et særligt problem, navnlig i lavindkomstlandene, er manglen på sociale sikkerhedsnet og ordninger, der kan afbøde virkningerne af kriser for borgere og producenter. Jeg har derfor opfordret Bankens

ledelse til at øge støtten til opbygning af sådanne mekanismer, der kan værne de fattigste grupper i befolkningerne mod kriser.

- Zoellick udtrykte under vores samtale enighed i, at der skal fokuseres mere på vækst som en afgørende forudsætning for at fastholde de positive landvindinger. De rige lande må bidrage til at opretholde væksten i verdensøkonomien og sikre en udviklingsvenlig liberalisering af verdenshandlen. Væksten må fastholdes og yderligere intensiveres i lavindkomstlandene, og hele den underskov af små landbrugere og entreprenører, der findes i de fleste udviklingslande, må have bedre betingelser for at bidrage til at skabe vækst og beskæftigelse. Ellers taber vi nogle meget store ungdomsårgange og forspilder en gylden mulighed for at gøre en ende på den absolutte fattigdom.
- Det er også grunden til, at jeg sammen med Direktør Lars Thunell fra International Finance Corporation - Bankens privatsektor-vindue – i margen af mødet underskrev en aftale om et strategisk partnerskab om fremme af privatsektorudvikling i de skrøbelige stater – i første omgang med fokus på Sudan, Somalia og Zimbabwe.
- Udviklingsbistand fortsat afgørende for mange lavindkomstlandes fortsatte udvikling. Derfor er det vigtigt, at de igangværende forhandlinger om genopfyldning af Den Internationale Udviklings sammenslutning, IDA, ender med et godt resultat, også med hensyn til finansieringen.
- Vi har arbejdet for beslutningen om, at ligestilling, klima og indsatsen i post-konflikt og svage stater bliver særlige temaer for IDA-16. Forhandlingerne om IDA 16 ventes afsluttet inden årets udgang.
- Verdensbanken har også en vigtig opgave i at fremme en grøn og bæredygtig vækst i udviklingslandene. Derfor yder Danmark støtte til Klima Investeringsfondene, som skal bistå udviklingslandene både med klimatilpasning og med den grønne omstilling.

- Stemmereformen og kapitaludvidelsen, som jeg senest orienterede udvalget om efter vedtagelsen ved forårsmøderne i april, blev sendt til endelig afstemning i juni. Danmark har stemt for. De indebærer, at den nordisk-baltiske stols andel reduceres fra 3,35 til 3,08 pct. og den danske andel fra 0,83 til 0,76 pct. Danmarks andel af aktiekapitalen i IFC reduceres fra 0,78 til 0,71 pct. Danmark afgiver stemmer i samme forhold som sammenlignelige lande. Danmarks bidrag til kapitaludvidelsen er ca. 190 mio. kr.

Baggrund:

IMF og Verdensbanken undergår fundamentale forandringer i lyset af de ændrede styrkeforhold i verdensøkonomien, hvor udviklingslandene nu står for mere end halvdelen af væksten. Deres efterspørgsel stiger i øjeblikket dobbelt så hurtigt som de avancerede økonomiers, og handelen iblandt dem udgør 1/3 af verdenshandelen. Vækstøkonomiernes krav om øget indflydelse blev i april 2010 imødekommet i Verdensbanken med en beslutning, der sikrer udviklingslandene mere end 47 % af stemmerne. Fastholdes vækstdifferentialet mellem udviklingslandene og de avancerede økonomier, vil de inden længe reelt have flertal i Banken. En stemmereform er ligeledes undervejs i IMF, og der har været intense forhandlinger for at opnå en resultat under Årsmøderne. Det lykkedes imidlertid ikke, men et resultat ventes umiddelbart inden G20 topmødet i Seoul 10-11. november 2010.

Det er opløftende, at lavindkomstlandene som gruppe har haft gode vækstrater siden 2000 (2009 undtaget) og stod væsentligt bedre rustet da krisen ramte dem. Afrika klarer sig godt, som Dominique Strauss-Kahn sagde. Nu har landene brugt deres reserver, og de skal genopbygges. Krisen har dog også sat bestræbelserne på at nå MDG tilbage. Der skal forsat høj vækst til for at indhente det forsømte. Og udviklingsbistand. Det er i de rige landes egen interesse at bistå lavindkomstlandene, som i stigende grad bidrager til væksten i verdensøkonomien.

Også Zoellick understregede, at det nu var åbenlyst, at væksten i udviklingslandene var en del af løsningen. For første gang nogensinde var det denne gruppe lande, der drev væksten i verdensøkonomien. Men risikoen for prisfluktuationer f.eks. på fødevarer, katastrofer og en række andre stressfaktorer var reel. Banken måtte forsætte sin støtte til udviklingslandene. (Udlånsniveauet er tredoblet som resultat af krisen, og der er ikke umiddelbare tegn til, at det falder). Hurtigere reaktionsevne og det nye krisevindue under IDA vil gøre det lettere at imødegå kriser fremover, men der var brug for at cementere udviklingsresultaterne her og nu. Det var vigtigt, at de igangværende forhandlinger om genopfyldning af IDA endte med et godt finansielt resultat. Der var fokus på resultater i Banken, og IDA var en effektiv partner for lavindkomstlandene. 27 tidligere IDA lande var nu mellem- eller høj- indkomstlande. Flere bidrog til finansieringen som donorer. Andre ved at accelerere tilbagebetalinger på IDA lån og atter andre ved at acceptere skærpede lånebetingelser. Zoellick så samarbejdet med G20 som vigtigt, men var samtidig opmærksom på, at det var følsomt for ikke-medlemmer.

Udviklingsministeren repræsenterede den nordisk-baltiske valggruppe i Udviklingskomitéen. De vigtigste emner var lavindkomstlandenes situation i kølvandet fra krisen, IDAs bidrag til udviklingsresultaterne og reformerne i Banken. Efter stemme reformen forlanger navnlig OECD landene en opstramning af styringen af Banken og dens arbejds gange. Mange ønsker Bankens præsident valgt efter meritter og i en åben proces - for Europa er dette en betingelse for at opgive den europæiske besættelse af MD posten i IMF. Der ønskes også en tættere overvågning og ledelse af Banken fra Guvernørerne. Og der arbejdes med indførelse af et samlet system for måling af resultatet – udviklingsresultater så vel som mål for organisationens effektivitet - og en karakterbog for Bankens ledelse, der omfatter et udvalg af disse mål.

Udviklingsministeren talte blandt de første og tog i sit indlæg i Udviklingskomitéen udgangspunkt i MDG topmødet i New York og den udestående dagsorden. Det internationale samfund ved, hvad der virker. Med politisk vilje kan udryddelsen af absolut fattigdom være indenfor rækkevidde om få årtier. Vækst er afgørende for at befæste opnåede resultater og skabe grundlag for yderligere fremskridt. Og kvinder og mænd må have lige muligheder for at deltage i produktionen og høste resultaterne. Udviklingsministeren opnåede, ved at påvirke andre guvernører og Zoellick, at få ligestilling markeret i kommunikéet fra mødet, på et tidspunkt hvor teksten ellers reelt var lukket. Styring efter og måling af resultater var helt centralt for Banken, som blev opmuntret til at arbejde videre på baggrund af de fremlagt forslag. Verden havde brug for en ny Verdensbank, som udover at være mere repræsentativ, også blev mere selektiv og effektiv som resultat af de interne reformer. Og mere fokuseret på at levere og dokumentere resultater. IDA var et vigtigt redskab og Udviklingsministeren opfordrede til, at traditionelle og også nye donorer bidrog til et godt finansielt resultat af de igangværende forhandlinger om genopfyldning af IDA. Og Banken var en vigtig spiller på klimaområdet, hvis erfaring, globale rækkevidde og operative kapacitet måtte udnyttes fuldt ud.

Styring efter og måling af resultater var et gennemgående tema i mange indlæg, fra britisk side ledsaget af en bemærkning om, at der ikke var tale om nye betingelser, men om at blive holdt ansvarlig for aftalte mål. Den udestående MDG dagsorden og de igangværende bestræbelser på at skabe en mere strategisk og slagkraftig Bank blev nævnt af mange, som også så et fornuftigt niveau for genopfyldningen af IDA som afgørende. Også behovet for fortsat vækst og øget beskæftigelse blev understreget fra flere sider. Det samme gjorde nødvendigheden af at opbygge sikkerhedsnet og forsikringsordninger i opgangstider, som kan forebygge drastisk forværring af levevilkår for udsatte i krisetider.

Stemme reformen og kapitaludvidelsen, der besluttedes under Forårsmøderne, blev sendt til endelig afstemning i juni 2010. Danmark har stemt for. Den begrænsede kapitaludvidelse i IBRD, som muliggør stemmereformen, indebærer, at udviklings- og overgangsøkonomiernes samlede andel af aktierne i IBRD øges til i alt 47,19 pct. Kapitaludvidelsen bringer IBRDs samlede aktiekapital op på 276,1 mia. USD. Den nordisk-baltiske stols andel reduceres fra 3,35 til 3,08 pct. og den danske fra 0,83 til 0,76 pct. Danmarks andel af aktiekapitalen i IFC vil i så fald blive reduceret fra 0,78 til 0,71 pct. Danmark har stemt ja til resolutionerne. Det indebærer ikke forpligtelse til at købe aktier. Danmarks ventes som led i kapitaludvidelserne i IBRD at skulle indbetale ca. 26 mio. USD til Banken. Der indgår 190 mio. kr. i FFL11 til dette formål.